

**BESLUIT VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN
SCHEPENEN TOT WEIGERING VAN EEN
OMGEVINGSVERGUNNING**

Namens het college,

Stiers Herman
Algemeen directeur

Jo Roggen
Burgemeester

Gemeentebestuur Geetbets
Provincie Vlaams Brabant

Referentie omgevingsloket: OMV_2023158186
Referentie gemeente: OMV_2023_00095
Projectnaam omgevingsloket: 2023_Mathys Bart
Projectnaam gemeente: grondwaterwinning Leeuwbeekstraat
Ligging: Leeuwbeekstraat zn
Inrichting: 20231128-0016
Dienst Omgeving
Contactpersoon: omgeving@geetbets.be
011/58.65.61 - 011/58.65.62 - 011/58.65.68
Datum Beslissing 5 maart 2024
Aard van de beslissing weigering

De aanvraag ingediend door de heer Bart Mathys wonende te Korpse straat 90/1 te 3540 Herk-de-Stad, werd ingediend op 29 november 2023
De aanvraag werd ontvankelijk en volledig verklaard op 21 december 2023.

De aanvraag heeft betrekking op een terrein, gelegen Leeuwbeekstraat zn, kadastraal bekend: afdeling 2 sectie G nr. 57G

Het betreft een aanvraag tot grondwaterwinning leeuwbeekstraat.

De aanvraag omvat: de exploitatie van een of meerdere ingedeelde inrichtingen of activiteiten

Rubriek	Omschrijving	Hoeveelheid	Klasse
53.8.2°	grondwaterwinning met een diepte van max. 32 meter en een max. debiet van 5.600 m ³ /jaar en 170 m ³ /dag (Nieuw)	5600 m ³ /jaar	2

Het college van burgemeester en schepenen heeft deze aanvraag onderzocht, rekening houdend met de terzake geldende wettelijke bepalingen, in het bijzonder met het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en hun uitvoeringsbesluiten.

Het college van burgemeester en schepenen neemt kennis van het verslag van de gemeentelijke omgevingsambtenaar van 29 februari 2024.

VERSLAG GEMEENTELIJK OMGEVINGSAMBTENAAR

ALGEMENE INFO

BEKNOPTE BESCHRIJVING VAN DE AANVRAAG

Het ingediende voorstel voorziet een aanvraag tot grondwaterwinning Leeuwbeekstraat.

De aanvraag omvat: de exploitatie van een of meerdere ingedeelde inrichtingen of activiteiten

Rubriek	Omschrijving	Hoeveelheid	Klasse
53.8.2°	grondwaterwinning met een diepte van max. 32 meter en een max. debiet van 5.600 m ³ /jaar en 170 m ³ /dag (Nieuw)	5600 m ³ /jaar	2

VERGUNNINGVERLENENDE OVERHEID

De overheid, bevoegd om een beslissing te nemen over de aanvraag is:

Het college van burgemeester en schepenen

OPENBAAR ONDERZOEK

Procedure en aantal bezwaren

Overeenkomstig de criteria van artikels 11 t.e.m. 14 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning is de gewone procedure van toepassing en moet de aanvraag openbaar gemaakt worden.

Het openbaar onderzoek werd gehouden van 28 december 2023 t.e.m. 26 januari 2024. Er werd een bezwaarschrift ingediend.

Inhoud bezwaarschrift

Bezwaar : 1

Het 27-pagina tellend document omvat een bezwaar tegen de aanvraag voor een

grondwaterwinning in de Leeuwbeekstraat in Geetbets. Het beroep wordt op een strikt vertrouwelijke wijze ingediend. Er wordt ingezoomd op de algemene waterproblematiek in Vlaanderen en de gevolgen van de klimaatverandering. Het stand-still principe dient als uitgangspunt te worden gehanteerd. Het document is opgedeeld in verschillende deelaspecten. Er wordt besproken dat het water onttrekken negatieve gevolgen heeft voor de omgeving en dat dergelijke aanvragen zeker niet voor onbepaalde duur mogen worden vergund door de warme zomers. Er zou bovendien ook sprake zijn van concurrentievervalsing door vergunningen van onbepaalde tijd te verlenen. Er worden bijkomend nog aspecten aangehaald van brede weersverzekeringen waardoor de premie bij een grondwaterwinning lager zou liggen. Er wordt aangeklaagd dat er 5 600 000 l per jaar zal worden opgepompt voor ongeveer 5,6 ha te irrigeren gedurende 3 maanden voor onbepaalde tijd. Bijkomende aspecten zijn het duurzaam omgaan met water (actieplannen in alternatieve waterbronnen en het dumpen van fruit). De kaderrichtlijn water dat er duurzaam dient te worden omgesprongen met water om de goede instandhouding te behouden. De locatie van de grondwaterwinning tegen de Gracht Sassenrode A (bovenloop van de Ruelbeek, Asbeek en Melsterbeek) zou er kunnen voor zorgen dat er geen water meer in Gete terecht zal komen. Er is ook sprake van PFAS vervuild water uit de Melsterbeek. De waterkwaliteit voor de fruitproductie wordt in vraag gesteld, doordat er binnen de perimeter van de grondwaterwinning risicogronden zijn gelegen. De grondwaterwinning zou verder zorgen voor plaatselijke overstromingen en de laagstamboomgaard is gelegen in de nabijheid van VEN-gebied. Er wordt verwezen naar de basisbescherming voor natuur. De waterhuishouding binnen het VEN-gebied dient te worden behouden. Wijzigingen aan de waterhuishouding zijn verboden volgens artikel 25 §3 van het Natuurdecreet en artikelen 5 en 6 van het Maatregelenbesluit. Er moet een individuele ontheffing zijn van het Agentschap Natuur en Bos. De verscherpte natuurtoets is van toepassing en er moet advies zijn van het Agentschap Natuur en Bos. Alle schadebeperkende en compenserende maatregelen moeten worden genomen. Een passende beoordeling is noodzakelijk. De indiener is van mening dat een uitgebreide passende beoordeling ontbreekt en opgemaakt moet worden. De screeningsnota (met voortoets) wordt door het bezwaarschrift als onvoldoende beschouwd, omdat er onvoldoende gegevens zijn op de biodiversiteit en watersystemen om te kunnen oordelen over de aanvraag. De bijlagen zijn niet wetenschappelijk gefundeerd. De voortoets doet namelijk geen uitspraak over de aantasting van actuele of mogelijk toekomstige habitats (enkel binnen de SBZ-H), noch over (Europees beschermde) soorten. De biologische waarderingskaart wordt aangehaald. Er wordt aangehaald dat de plantage vermoedelijk zal worden gedraineerd, omdat perelaars niet geschikt zijn voor dergelijke bodem. Hierdoor zal verontreinigd of niet water kunnen afvloeien. Het historisch permanent grasland wordt ook aangehaald. Het rapport van de voortoets is dus onvoldoende om de betekenisvolle effecten op soorten na te gaan. De aanvraag voldoet hier niet aan. Er wordt verder verwezen naar het Natuurdecreet en uitvoeringsbesluiten, deze dienen te worden nageleefd. Er moet aan de zorgplicht worden voldaan, dit geldt voor alle natuur. De cumulatieve effecten dienen verder te worden nagegaan doordat er in de contour minstens 4 vergunde (en tal van onvergunde) grondwaterwinningen zijn gelegen. Deze kunnen een effect hebben op de lager gelegen "wetlands" van de Getevallei. De dichtstbijzijnde grondwaterwinning is bovendien korter gelegen dan vermeld in het dossier. Er wordt verder geen BBT besproken. Verder wordt een artikel van het Departement van Landbouw en Visserij bekritiseerd. Verder wordt het teveel aan semazine aangekaart in het grondwater. De screeningsnota zou niet volledig ingevuld zijn volgens de bezwaarindiener (effecten op biodiversiteit, historiek, over welke fruitteelt gaat het hier...). Het volgend aspect dat wordt besproken is de klimaatwijziging en het effect van grondwaterwinningen en de diepere grondwatertafels hierop hebben. Verder wordt het Waterwetboek, de Blue Deal, de website van het Departement Omgeving en het Burgemeesterconvenant besproken inzake grondwater en de landbouw. Het volgend aspect dat wordt besproken is het probleem omtrent de vergunning voor onbepaalde duur. Er wordt gevraagd om de vergunning te beperken in de tijd (1 jaar, 5 jaar tot maximaal 10 jaar) zodat er bijsturing mogelijk is. De vergunningstoestand in andere gemeenten

(Hoogstraten, Dilsen-Stokkem, Bree en Houthalen) wordt hierbij aangehaald. Er wordt gevraagd dat er rekening dient te worden gehouden met het voorzorgprincipe waarbij de grondwaterwinning wordt beperkt in tijd (max 10 jaar met 5-jaarlijkse tussentijdse evaluatie) en volume. Er wordt gevraagd om de aanvrager te wijzen op de Vlarem wetgeving en de afwerking onder het maaiveld. Hierna wordt er ingezoomd op de overschotten aan fruit dat leidde tot vernietiging/dumping. Er wordt aangehaald dat volgens informatie van het Departement Landbouw en Visserij sprake is van 175 m³ à max 500 m³ water/ha/jaar nodig is en dat het debiet van de huidige aanvraag dient te worden beperkt. Het artikel over het onderzoek van PCFruit en de Bodemkundige Dienst over irrigatie wordt verder ook bekritiseerd (achterhaalde data, neerslaghoeveelheden...). Verder wordt het artikel besproken over de beregeningsefficiëntie. In het laatste deel van het bezwaar worden de lacunes en onduidelijkheden opgesomd. Dit omvat dat er geen cumulerende effecten worden besproken en dat er een onderzoek dient te gebeuren naar de milieutechnische eenheid. Hiervoor wordt er verwezen naar een arrest van de Raad Voor Vergunningsbetwistingen van 11 januari 2024 waarbij grondwaterwinningen als één milieutechnische eenheid dienen te worden beschouwd. Er wordt verder aangehaald dat er een historiek van het bedrijf dient te worden ingevuld.

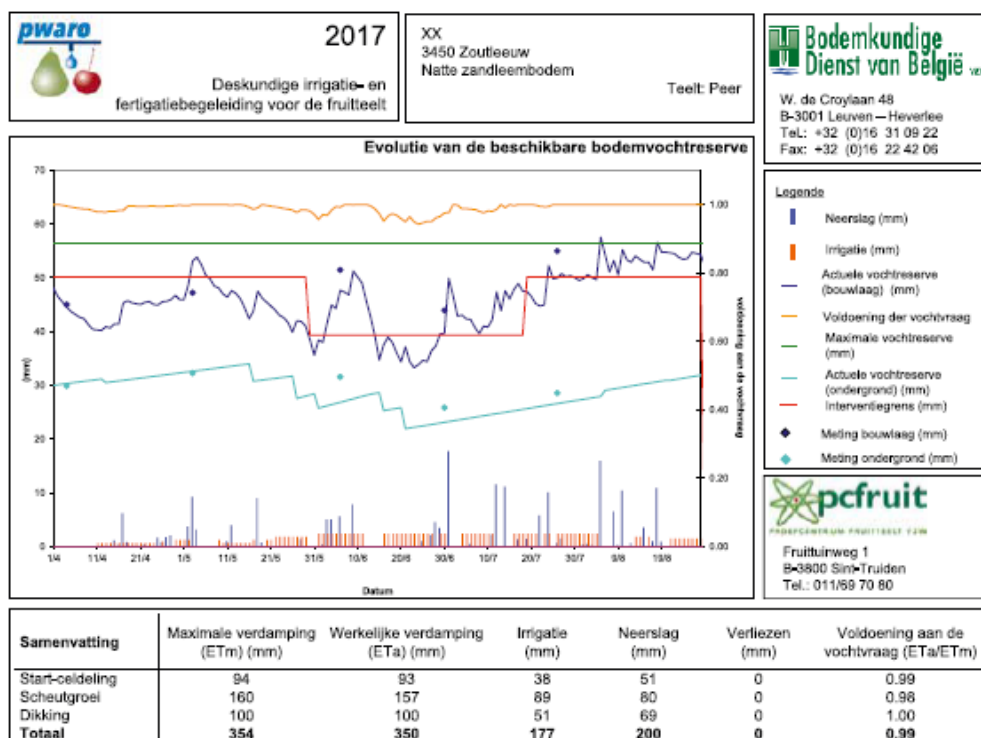
Voorstel tot behandeling van het bezwaar

De vergunningsaanvraag heeft betrekking op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage III van het MER-besluit. De project-mer-screening met bespreking van de relevante potentiële effecten is terug te vinden onder vorm van de desbetreffende E-addenda. Dit werd in aparte bijlage ingevuld. Dit werd ook zo opgenomen in het dossier onder rubriek 10J. De effecten op de omgeving worden wel degelijk besproken in aparte documenten. Echter kan hier wel terecht de vraag worden gesteld of de cumulatieve effecten voldoende in rekening werden gebracht, gelet op de ligging van de grondwaterwinning ten opzichte van waardevolle, kwetsbare natuur en een bijkomende grondwaterwinning binnen de 100 meter van degene die wordt aangevraagd. Uit de verdere beoordeling van het dossier en het advies van Agentschap Natuur en Bos wordt het bezwaar als gegrond beschouwd.

In het bezwaarschrift worden echter heel wat argumenten aangehaald die van een grotere orde zijn dan de impact die deze specifieke aanvraag betreft of aspecten die los staan van de aanvraag (vb. afsluiten brede weersverzekeringen, inzagen stammen, bodemgebruik, illegale grondwaterwinningen, klimaatwijziging...). De droogteproblematiek, het uitdrogen van waterlopen en de klimaatwijziging kan niet enkel worden afgeschoven op één enkele grondwaterwinning. De gehele problematiek inzake het oppompen van grondwater en grondwatervergunningen kan best op een uniforme wijze op Vlaams niveau aangepakt worden, zodat er geen onderlinge verschillen optreden tussen verschillende gemeenten en steden. Het advies van VMM is hierbij dus doorslaggevend aangezien zij de grondwaterstanden monitoren. In dit dossier werd er advies uitgebracht door VMM, er werd enkel negatief geadviseerd voor de aangevraagde looptijd. Deze zou in desbetreffend geval sowieso worden gevolgd. Een looptijd van 10 jaar is de algemene lijn die wordt uitgezet door de VMM om een consequent beleid te voeren. Een vergunning van onbepaalde duur voor een grondwaterwinning voor laagwaardige toepassingen wordt niet meer verleend. Na 10 jaar kan er dan een nieuwe beoordeling gebeuren. In het bezwaar worden verder algemene elementen besproken die geen deel uitmaken van het dossier of in het groter geheel op Vlaams niveau dienen te worden bekeken.

Een behandeling van het aantal m³ per ha op basis van een concrete studie op een gelijkaardige ondergrond zorgt voor een onderbouwing waarom tussen de 1.200 tot 1.800m³ per ha zou kunnen toegelaten worden. Dit artikel wordt bovendien door de VMM gebruikt om de gebruikte debieten af te toetsen. In de huidige aanvraag wordt er 1.000 m³/ha aangevraagd wat binnen de richtlijnen van de VMM valt. Deze richtlijnen worden best opgevolgd om een consequent beleid

te voeren waarbij aanvragen op een gelijkwaardige manier worden beoordeeld.

Figuur 4. - Overzicht van de uitgevoerde irrigatie en de impact ervan op het vochtverloop in de bodem van een perenperceel in Zoutleeuw in 2017.

ters voor deze berekening zijn de straling, wind, temperatuur en luchtvochtigheid. De referentiegewasverdamping wordt vertaald naar de verdamping van peren- of ook kersenbomen door het toepassen van een teeltspecifieke correctiefactor.

Het vochttekort in de wortelzone wordt voor een optimale gewasproductie aangevuld door irrigatie. Bij de start van het groeiseizoen, in de maanden april en mei, is het bladoppervlak van de bomen nog beperkt, waardoor de gewasverdamping nog relatief laag is. Door de hoge grondwaterafstanden na de winter is de capillaire nalevering op dit moment nog groot. Dit maakt dat het vochttekort in de wortelzone tijdens deze periode meestal beperkt is. Toch is irrigatie in de maanden april en mei vaak nodig. Irrigatieonderzoek uit het verleden duidde aan dat vooral tijdens de bloei en de celdeling een goede vochtvoorziening noodzakelijk is voor de 'Conference' peer.

In deze periode zal droogtestress een negatieve impact hebben op het aantal cellen per vrucht. Het aantal cellen per vrucht heeft een zeer grote invloed op de finale vruchtmaat. Tijdens de maanden juni en juli mag de bodem droger zijn omdat de boom dan vooral vegetatief groeit. De zuigspanning in de bodem mag dan oplopen tot -60 kPa. Indien de bodem nog droger wordt, is irrigatie toch noodzakelijk om een vroegtijdige groei-stilstand te vermijden. Dit kan namelijk na hevige regenval leiden tot groeischokken en hergroei. Dit is nadelig voor de vruchtkwaliteit aangezien het voedingselementen naar de scheuten doet vloeien die niet in de vruchten worden geïnvesteerd. Finaal wordt dan ook de productie aangetast en kan dit een serieus verlies van bloembotten betekenen. Tijdens de dikking in de maand augustus is irrigatie opnieuw cruciaal. De celstrekking kan hier immers sterk afgeremd worden door

droogte. De periode van celstrekking is samen met de celdeling belangrijk voor de maat van de peren. De capillaire nalevering vanuit de ondergrond is in augustus vaak nagenoeg volledig stilgevallen. Op dat moment is de vochtvraag van de bomen vaak het grootst doordat het bladerdek volledig is ontwikkeld.

2017: een jaar van extremen

De minimale irrigatiegift binnen alle percelen die door PWARO werden opgevolgd in 2017 bedroeg 76 mm (= l/m²), de maximale irrigatiegift was 209 mm. Op het hoofdaandeel van de percelen werd 120 tot 180 mm geïrrigeerd (= 1.200 tot 1.800 m³ per ha) (Figuur 3). De laagste irrigatiegift werden genoteerd in de provincie West-Vlaanderen, waar het beregeningsverbod vanaf juni in werking trad. De gemiddelde neerslag bedroeg 210 mm

Wat betreft het Natuurdecreet wordt de visie van het Agentschap Natuur en Bos gevolgd. De aanvraag is in strijd met artikel 26bis en 35 van het Natuurdecreet. Dit wordt ook terecht aangehaald door de bezwaarindiener. Binnen de invloedstraal zijn er ook droogtegevoelige percelen gelegen en een erkend natuurreservaat. In de onmiddellijke omgeving (in tegenstelling tot wat in het dossier wordt aangehaald) ligt er inderdaad een grondwaterwinning op minder dan 100 meter. Dit betreft een grondwaterwinning van 5.000 m³.

De definitie van de milieutechnische eenheid wordt mogelijks te nauw beoordeeld. Het is niet de bedoeling om bijvoorbeeld alle filialen van één winkelketen onder één vergunning te steken. Ook daar is er de gestelde materiële en operationele samenhang. De MTE is hier naar onze

mening dus niet van toepassing. De grondwaterwinningen van de aanvrager liggen niet in elkaars invloedssfeer. In het kader van het arrest van de Raad Voor Vergunningsbetwistingen werd er telefonisch contact opgenomen met de VMM. Vanuit de VMM wordt er gekeken vanuit het eigen bedrijf en de eigen percelen van de aanvrager. Indien de invloedstralen van de grondwaterwinning van dezelfde exploitant niet overlappen, wordt dit door de VMM niet als een MTE beschouwd. Bij aansluitende percelen wordt dit wel zo bekeken. Deze interpretatie wordt overgenomen in het advies.

Er kan worden besloten dat het bezwaar als gegrond wordt beschouwd wat het aspect betreft met een mogelijke invloed op waardevolle, kwetsbare natuur (erkend natuureservaat, VEN-gebied en droogtegevoelige vegetatie). Dit wordt bovendien ook bevestigd door het ongunstig advies van Agentschap Natuur en Bos.

Er werd geen informatievergadering gehouden.

ADVIEZEN

Op 29 januari 2024 werd het advies ontvangen van Advies grondwater Vl. Brabant:

Onder verwijzing naar artikel 1.2.1 van de gecodificeerde decreten betreffende het integraal waterbeleid van 30/11/2018 werd voor deze aanvraag tot een omgevingsvergunning onderzocht of er een schadelijk effect op de grondwaterhuishouding wordt veroorzaakt.

Er wordt **ONGUNSTIG advies** uitgebracht voor de **aangevraagde termijn** van de grondwaterwinning. De termijn van de grondwaterwinning wordt beperkt tot **maximaal 10 jaar**.

Gelet op hoger vermeldde wordt **DEELS GUNSTIG advies** uitgebracht voor een grondwaterwinning ingedeeld onder rubriek 53.8.2° die gelegen is in de Leeuwbeekstraat z/n te Geetbets met volgende kenmerken:

Aard van de winning: een boorput met een diepte van 32 m

Te vergunnen debieten: maximaal 170 m³ per dag en 5.600 m³ per jaar

Watervoerende laag: het Onder Oligoceen Aquifersysteem (HCOV 0450)

Grondwaterlichaam: BLKS_0400_GWL_1s

Bestemming van het grondwater: bedruppelen van 5,6 ha perenplantage

Vergunningsduur: maximaal 10 jaar

en dit mits naleving van de algemene milieuvoorwaarden (titel II van het VLAREM, hoofdstuk 4.3), de sectorale milieuvoorwaarden (titel II van het VLAREM, hoofdstuk 5.53).

Advies: gedeeltelijk gunstig

Op 30 januari 2024 werd het advies ontvangen van Adviezen en Vergunningen Vlaams-Brabant en Limburg; Vlaams-Brabant (Agentschap Natuur en Bos):

De aanvraag betreft een nieuw te boren grondwaterwinning die dient voor de bedruppeling van ca. 5,6 ha perenplantage. Er wordt een vergunning van onbepaalde duur gevraagd.

Het betreft een grondwaterwinning met een diepte van max. 32 meter en een max. debiet van 5.600 m³/jaar en 170 m³/dag. Er wordt grondwater onttrokken uit het Oligoceen Aquifersysteem.

De invloedstraal van de gevraagde winning voor wat betreft verdroging werd gemodelleerd aan de hand van de voortoets. Er werd tevens een cumulatieve voortoets aan de aanvraag toegevoegd, waarin het cumulatieve verdrogingseffect van de gevraagde winning en de meest nabije vergunde winning (met een max. dagdebiet van 93 m³) berekend werd. Beide modelleringen duiden aan dat er zich binnen de invloedstraal van de aangevraagde winning percelen bevinden die behoren tot erkend natuureservaat. **De aanvraag is bijgevolg in strijd met Art. 35 van het Natuurdecreet en kan zoals ze nu voorligt niet vergund worden.** Het Agentschap raadt de aanvrager aan een alternatieve locatie voor te stellen.

Daarnaast bevinden er zich in de nabijheid van de gevraagde winning een groot aantal andere vergunde winningen. Wanneer de cumulatieve voortoets wordt uitgebreid met de tweede meest nabije vergunde grondwaterwinning (exploitant: Luwel Dirk – max. dagdebiet van 160 m³ – tevens grondwateronttrekking uit het Oligoceen Aquifersysteem – ca. 380 m ten oosten van de gevraagde winning), blijkt dan ook dat de cumulatieve invloedstraal reikt tot in percelen behorend tot het nabijgelegen VEN-gebied. Het betreft percelen met verdrogingsgevoelige vegetaties, nl. populierenbestand op vochtige bodem (lh) en rietland en andere vegetaties van het rietverbond (mr).

Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt bijgevolg vast dat de vergunningsplichtige activiteit **onvermijdbare en onherstelbare schade aan de natuur in het VEN** zal veroorzaken.

Conclusie

Op basis van bovenstaande uiteenzetting verleent het Agentschap voor Natuur en Bos een **ongunstig** advies. Gelet op het voorzorgsbeginsel en artikelen 26bis en 35 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van 21/10/1997 **kan de vergunning niet verleend worden**.

Advies: volledig ongunstig

Op 22 december 2023 werd het advies ontvangen van info@land-en-water.be:
De Watering van Sint-Truiden is niet bevoegd voor grondwaterwinningen. De adviesinstantie mbt aanvragen voor grondwateronttrekkingen is de Vlaamse Milieumaatschappij.

Advies: volledig geen advies

Op 21 december 2023 werd het advies ontvangen van adviezen@onroerendergoed.be
Er is geen advies vereist.

Voor de volledigheid wijzen wij u erop dat, ongeacht de archeologieregelgeving van kracht is. Zorg dat u het juiste traject volgt bij aanvragen voor een omgevingsvergunning. Meer informatie en een beslissingsboom kunt u terugvinden op <https://www.onroerendergoed.be/archeologie-bij-vergunningsaanvragen-vergunningverleners>

Advies: volledig geen advies

PROJECT-MER

Niet van toepassing.

TOETSING LIJK RUIMTELIJKE ORDENING

Gewestplan

De aanvraag is volgens het gewestplan origineel gewestplan Tienen - Landen goedgekeurd op 24 maart 1978 gelegen in:

landschappelijk waardevolle agrarische gebieden

De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.

Ligging volgens BPA + bijhorende voorschriften:

De aanvraag is niet gelegen in een bijzonder plan van aanleg.

Ligging volgens RUP + bijhorende voorschriften:
De aanvraag is niet gelegen in een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Overeenstemming met het gewestplan.

De aanvraag is principieel in overeenstemming met de planologische voorschriften, zoals hierboven omschreven.

Verkaveling

De aanvraag is niet gelegen binnen de grenzen van een behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling.

Gewestplan BPA en RUP

De aanvraag is niet gesitueerd in een algemeen of bijzonder plan van aanleg of in een ruimtelijk uitvoeringsplan. De aanvraag dient getoetst te worden aan de bepalingen van het gewestplan.

Richtlijnen en omzendbrieven.

De omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 augustus 1997) en latere wijzigingen is van toepassing op deze aanvraag:

De agrarische gebieden zijn bestemd voor landbouw in de ruime zin. Het gebruik van de term landbouw in de “ruime zin” betekent dat het begrip “landbouw” niet restrictief, doch ruim dient te worden opgevat. In die zin worden met landbouw dan ook niet enkel deze activiteiten bedoeld die bestaan in het bewerken van het land om er de veldvruchten van te plukken, doch eveneens tuinbouw, veeteelt en visteelt. Zelfs gebouwen die zijn bestemd voor tuinbouw onder glas met hydrocultuur, kunnen onder het toepassingsgebied van artikel 11.4.1. vallen.

De aanduiding « **landschappelijk waardevol gebied** » is een overdruk van het landelijk gebied. In principe zijn dus dezelfde bestemmingen en handelingen toegelaten als bepaald voor de grondkleur.

De bedoeling van de overdruk is in de eerste plaats het bestaande landschapskarakter zoveel mogelijk te bewaren en bijzondere aandacht te besteden aan de esthetische aspecten van nieuwe inplantingen of verbouwingen. Deze komen tot uiting in de architectuur, aard van de gebruikte materialen, beplantingen enz. De aard of bestemming zelf van de constructie houdt dus geen rechtstreeks verband met de landschappelijke bescherming. In de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden zijn in principe dezelfde ordeningsmaatregelen van toepassing als in de gewone agrarische gebieden (artikel 11). Bij elke vergunningsplichtige handeling of werk dient evenwel te worden nagegaan of de betrokken handeling of werk al dan niet dient onderworpen te worden aan bijkomende voorwaarden om verenigbaar te kunnen worden geacht met de specifieke schoonheidswaarden van het betrokken gebied.

Deze eventueel op te leggen voorwaarden kunnen betrekking hebben op de landschapsinkleding, de gebruikte materialen, de bouwhoogte, het bouwvolume en de plaats van inplanting, maar zij mogen niet van die aard zijn dat handelingen of werken die overeenstemmen met de agrarische bestemming rechtstreeks of onrechtstreeks zouden verboden worden.

Stads- en dorpsgezichten en monumenten.

Er is een beschermd stads- en dorpsgezicht gelegen op ± 305 m. Hiervoor werd er advies gevraagd aan het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Habitatgebieden.

Er is een habitatrichtlijngebied (de Demervallei) gelegen op ± 4.400 m.

Vogelrichtlijngebieden.

Er is een vogelrichtlijngebied (de Demervallei) gelegen op ± 4.400 m.

VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk)

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) is een selectie van de waardevolste en gevoeligste

natuurgebieden in Vlaanderen. Het zijn die gebieden waar natuurbehoud en natuurontwikkeling op de eerste plaats moeten komen om een representatief staal van de Vlaamse natuur duurzaam in stand te kunnen houden.

De Vlaamse overheid zal daarom in die gebieden een beleid voeren dat is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu. Om al deze doelstellingen te bereiken hebben het Vlaamse Parlement en de Vlaamse Regering in eerste instantie een aantal bewarende maatregelen afgekondigd. Zij houdt daarbij uiteraard rekening met andere aanwezige functies in het gebied. Zo zal de Vlaamse overheid in deze gebieden werken aan een meer natuurgerichte bosbouw, waarbij een evenwicht wordt nagestreefd tussen enerzijds de ecologische en recreatieve waarde van een bos en anderzijds de economische waarde ervan.

Onder VEN verstaan we een samenhangend en georganiseerd geheel van gebieden van de open ruimte waarin een specifiek beleid wordt gevoerd inzake het natuurbehoud. In het VEN onderscheiden we 'Grote Eenheden Natuur' (GEN) en 'Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling' (GENO). In het VEN is natuur de hoofdfunctie. Er worden natuurrichtingsplannen opgemaakt die richtinggevend en visievormend zijn voor de uiteindelijke inrichting van zowel VEN- als natuurverbindings- en natuurverwevingsgebieden. Zij kunnen zowel voor de overheid als voor de burger verbindende bepalingen bevatten.

Er is een VEN-gebied (de Getevallei te Geetbets) gelegen op $\pm$ 580 m. Voor dit aspect en andere waardevolle (droogtegevoelige vegetatie) in de omgeving werd er advies gevraagd aan het Agentschap Natuur en Bos. Het Agentschap Natuur en Bos leverde een ongunstig advies af.

Regels rond ontbossingen.

Niet van toepassing.

Verordeningen.

Niet van toepassing.

Historiek

Er zijn geen historische dossiers voor deze aanvraag.

Andere zoneringsgegevens van het goed

Niet van toepassing.

TOETSING AAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Niet van toepassing.

DECRETALE BEOORDELINGSELEMENTEN

Niet van toepassing.

WATERTOETS

Het betreft een grondwaterwinning gelegen in een pluviaal overstromingsgevoelig gebied (kleine kans op overstromingen). Andere percelen binnen het bevoeiingsgebied worden gecategoriseerd als een middelgrote kans op overstromingen. Volledigheidshalve werd er advies gevraagd aan de bevoegde instantie, de Watering van Sint-Truiden. De Watering van Sint-Truiden meldde dat ze niet bevoegd is om grondwaterwinningen te adviseren.

MER-SCREENING

Zie toetsing luik Milieu.

TOETSING LUIK MILIEU

De voorliggende omgevingsaanvraag betreft de aanvraag voor een nieuwe grondwaterwinning die zal dienen voor de bedruppeling van $\pm 5,6$ ha fruitplantage. Er wordt een vergunning van onbepaalde duur gevraagd.

De inrichting is volgens het gewestplan 'Tienen-Landen' gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied op een afstand van ca.:

- ± 4.400 m van habitatrictlijngebied (Demervallei)
- ± 580 m VEN- of IVON-gebied (de Getevallei te Geetbets)
- ± 580 m van bosgebied
- ± 1.030 m van natuurgebied
- ± 580 m erkend natuureservaat (Aronst Hoek)

De vergunningsaanvraag heeft betrekking op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage III van het MER-besluit. Er dient een bespreking te zijn van de relevante potentiële effecten door de aanvrager.

Het betreft een project van bijlage III (project-MER-screening): rubriek 10J (werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater, die niet zijn opgenomen in bijlage I of II). De project-MER-screening was ingevuld en aanwezig in het dossier. De potentiële effecten op de omgeving werden beperkt besproken door de aanvrager. Er werd maar beperkt tot geen rekening gehouden met het VEN-gebied, erkend natuureservaat en droogtegevoelige vegetatie in de nabije omgeving van de grondwaterwinning. Dit wordt ook bevestigd door het Agentschap Natuur en Bos. Ze verwijzen hiervoor naar artikels 26bis en 35 van het Natuurdecreet. Deze omgevingsvergunningsaanvraag betreft de aanvraag voor een nieuwe grondwaterwinning. In de aanvraag wordt de druppelbevloeiing gevraagd van $\pm 5,6$ ha fruitplantage met een onbeperkte looptijd. Er wordt een debiet gevraagd van $5.600 \text{ m}^3/\text{jaar}$. De aanvrager geeft aan dat het gekozen dagdebiet ($170 \text{ m}^3/\text{dag}$) en de bijhorende diepte (max. 32 meter) ervoor zorgen dat er geen aanzienlijke schade aan habitatrictlijngebied, VEN- of IVON-gebied en ruimtelijk kwetsbaar gebied wordt veroorzaakt. Dit blijkt ook uit de voortoets. Er is hierdoor ook geen passende beoordeling vereist. Echter dient dit te worden weerlegt, aangezien de invloedstraal reikt tot in gebied van droogtegevoelige vegetatie, dit wordt niet door de voortoets in rekening gebracht, waardoor er wel een aantasting kan zijn van natuur. Bovendien is er een grondwaterwinning (Bleeser Filip Jose) van 5576 m^3 gelegen binnen de 100 meter van deze grondwaterwinning. Het bezwaar wordt deels gevolgd. Bovendien dient het ongunstig advies van het Agentschap Natuur en Bos te worden gevolgd. Er wordt beargumenteerd dat het voorzorgsbeginsel en artikelen 26bis en 35 van het Natuurdecreet niet worden nageleefd. Deze argumentatie kan worden gevolgd.

De grondwaterwinning is niet gelegen in een grondwaterbeschermingszone of waterwingebied, hierdoor gelden met betrekking tot deze aanvraag geen specifieke beperkende maatregelen. Vermits de aanvraag een grondwaterwinning (rubriek 53.8.2°) betreft, dient er advies te worden gevraagd aan:

VMM (afdeling operationeel waterbeheer, dienst grondwaterbeheer) betreffende de impact op het grondwater.

Betreffende de beoordeling van de omvang van de aangevraagde waterwinning en de draagkracht van de watervoerende laag, brengt de bevoegde instantie namelijk VMM, afdeling operationeel waterbeheer, dienst grondwaterbeheer hierover een bindend advies uit.

Er werd een advies verleend door de VMM, dit betrof een ongunstig advies wat betreft de aangevraagde termijn, maar een deels gunstig advies voor wat betreft de grondwaterwinning op zich. Wat betreft het aangevraagde debiet, dit valt binnen de maximale hoeveelheid dat wordt gehanteerd door de Bodemkundige Dienst van België en PCFruit VZW. Uit een studie blijkt namelijk dat er maximaal $1.800 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{jaar}$ nodig is voor de irrigatie van appels en peren. Er wordt $1.000 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{jaar}$ aangevraagd, wat lager is dan het gestelde maximum.

Er kan worden besloten dat de vergunning best wordt geweigerd door het ontbreken van essentiële informatie en onzekerheid over de invloed op het VEN-gebied, erkend natuureservaat en droogtegevoelige vegetatie in de nabijheid van de grondwaterwinning. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de nabijgelegen grondwaterwinning van 5.000 m³. Hierbij wordt het bezwaar en het ongunstig advies van Agentschap Natuur en Bos gevolgd. Het voorzorgsbeginsel en artikelen 26bis en 35 van het Natuurdecreet dienen te worden nageleefd.

BESLUIT ADVIES GOA

ADVIES EN EVENTUEEL VOORSTEL VAN VOORWAARDEN

Rekening houdend met de kenmerken van het project, de omgeving en de bovenstaande analyse blijkt dat de mogelijke effecten van het project mogelijk aanzienlijk zijn. De aanvrager kan best zijn aanvraag herzien en kiezen voor een andere locatie van zijn grondwaterwinning of in gesprek treden met het Agentschap Natuur en Bos naar de mogelijkheden op deze locatie. Een voorafgaand overleg is essentieel om tot een wenselijke situatie te komen. Op basis van het voorzorgsbeginsel en artikelen 26bis en 35 van het Natuurdecreet kan er namelijk niet worden uitgesloten dat er geen effecten zijn om de omliggende waardevolle natuur (VEN-gebied, erkend natuureservaat en droogtegevoelige vegetatie).

De vergunning dient bijgevolg te worden geweigerd. De aanvrager kan best in dialoog treden met het Agentschap Natuur en Bos om tot een wenselijke situatie te komen. Dit wordt best toegevoegd aan een eventuele nieuwe aanvraag.

Onder de gestelde voorwaarden wordt aan het college van burgemeester en schepenen voorgesteld om deze aanvraag ongunstig te adviseren.

Het college van burgemeester en schepenen neemt kennis van het advies van de omgevingsambtenaar en maakt dit zich eigen.

OPENBAAR ONDERZOEK

Procedure en aantal bezwaren

Overeenkomstig de criteria van artikels 11 t.e.m. 14 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning is de gewone procedure van toepassing en moet de aanvraag openbaar gemaakt worden.

Het openbaar onderzoek werd gehouden van 28 december 2023 t.e.m. 26 januari 2024. Er werd een bezwaarschrift ingediend.

Inhoud bezwaarschrift

Bezwaar : 1

Inhoud bezwaarschrift

Bezwaar : 1

Het 27-pagina tellend document omvat een bezwaar tegen de aanvraag voor een grondwaterwinning in de Leeuwbeekstraat in Geetbets. Het beroep wordt op een strikt vertrouwelijke wijze ingediend. Er wordt ingezoomd op de algemene waterproblematiek in Vlaanderen en de gevolgen van de klimaatverandering. Het stand-still principe dient als uitgangspunt te worden gehanteerd. Het document is opgedeeld in verschillende deelaspecten. Er wordt besproken dat het water onttrekken negatieve gevolgen heeft voor de omgeving en dat dergelijke aanvragen zeker niet voor onbepaalde duur mogen worden

vergund door de warme zomers. Er zou bovendien ook sprake zijn van concurrentievervalsing door vergunningen van onbepaalde tijd te verlenen. Er worden bijkomend nog aspecten aangehaald van brede weersverzekeringen waardoor de premie bij een grondwaterwinning lager zou liggen. Er wordt aangeklaagd dat er 5 600 000 l per jaar zal worden opgepompt voor ongeveer 5,6 ha te irrigeren gedurende 3 maanden voor onbepaalde tijd. Bijkomende aspecten zijn het duurzaam omgaan met water (actieplannen in alternatieve waterbronnen en het dumpen van fruit). De kaderrichtlijn water dat er duurzaam dient te worden omgesprongen met water om de goede instandhouding te behouden. De locatie van de grondwaterwinning tegen de Gracht Sassenrode A (bovenloop van de Ruelbeek, Asbeek en Melsterbeek) zou er kunnen voor zorgen dat er geen water meer in Gete terecht zal komen. Er is ook sprake van PFAS vervuild water uit de Melsterbeek. De waterkwaliteit voor de fruitproductie wordt in vraag gesteld, doordat er binnen de perimeter van de grondwaterwinning risicogronden zijn gelegen. De grondwaterwinning zou verder zorgen voor plaatselijke overstromingen en de laagstamboomgaard is gelegen in de nabijheid van VEN-gebied. Er wordt verwezen naar de basisbescherming voor natuur. De waterhuishouding binnen het VEN-gebied dient te worden behouden. Wijzigingen aan de waterhuishouding zijn verboden volgens artikel 25 §3 van het Natuurdecreet en artikelen 5 en 6 van het Maatregelenbesluit. Er moet een individuele ontheffing zijn van het Agentschap Natuur en Bos. De verscherpte natuurtoets is van toepassing en er moet advies zijn van het Agentschap Natuur en Bos. Alle schadebeperkende en compenserende maatregelen moeten worden genomen. Een passende beoordeling is noodzakelijk. De indiener is van mening dat een uitgebreide passende beoordeling ontbreekt en opgemaakt moet worden. De screeningsnota (met voortoets) wordt door het bezwaarschrift als onvoldoende beschouwd, omdat er onvoldoende gegevens zijn op de biodiversiteit en watersystemen om te kunnen oordelen over de aanvraag. De bijlagen zijn niet wetenschappelijk gefundeerd. De voortoets doet namelijk geen uitspraak over de aantasting van actuele of mogelijk toekomstige habitats (enkel binnen de SBZ-H), noch over (Europees beschermde) soorten. De biologische waarderingskaart wordt aangehaald. Er wordt aangehaald dat de plantage vermoedelijk zal worden gedraineerd, omdat perelaars niet geschikt zijn voor dergelijke bodem. Hierdoor zal verontreinigd of niet water kunnen afvloeien. Het historisch permanent grasland wordt ook aangehaald. Het rapport van de voortoets is dus onvoldoende om de betekenisvolle effecten op soorten na te gaan. De aanvraag voldoet hier niet aan. Er wordt verder verwezen naar het Natuurdecreet en uitvoeringsbesluiten, deze dienen te worden nageleefd. Er moet aan de zorgplicht worden voldaan, dit geldt voor alle natuur. De cumulatieve effecten dienen verder te worden nagegaan doordat er in de contour minstens 4 vergunde (en tal van onvergunde) grondwaterwinningen zijn gelegen. Deze kunnen een effect hebben op de lager gelegen "wetlands" van de Getevallei. De dichtstbijzijnde grondwaterwinning is bovendien korter gelegen dan vermeld in het dossier. Er wordt verder geen BBT besproken. Verder wordt een artikel van het Departement van Landbouw en Visserij bekritiseerd. Verder wordt het teveel aan semazine aangekaart in het grondwater. De screeningsnota zou niet volledig ingevuld zijn volgens de bezwaarindiener (effecten op biodiversiteit, historiek, over welke fruitteelt gaat het hier...). Het volgende aspect dat wordt besproken is de klimaatwijziging en het effect van grondwaterwinningen en de diepere grondwatertafels hierop hebben. Verder wordt het Waterwetboek, de Blue Deal, de website van het Departement Omgeving en het Burgemeesterconvenant besproken inzake grondwater en de landbouw. Het volgende aspect dat wordt besproken is het probleem omtrent de vergunning voor onbepaalde duur. Er wordt gevraagd om de vergunning te beperken in de tijd (1 jaar, 5 jaar tot maximaal 10 jaar) zodat er bijsturing mogelijk is. De vergunningstoestand in andere gemeenten (Hoogstraten, Dilsen-Stokkem, Bree en Houthalen) wordt hierbij aangehaald. Er wordt gevraagd dat er rekening dient te worden gehouden met het voorzorgprincipe waarbij de grondwaterwinning wordt beperkt in tijd (max 10 jaar met 5-jaarlijkse tussentijdse evaluatie) en volume. Er wordt gevraagd om de aanvrager te wijzen op de Vlarem wetgeving en de afwerking onder het

maaiveld. Hierna wordt er ingezoomd op de overschotten aan fruit dat leidde tot vernietiging/dumping. Er wordt aangehaald dat volgens informatie van het Departement Landbouw en Visserij sprake is van 175 m³ à max 500 m³ water/ha/jaar nodig is en dat het debiet van de huidige aanvraag dient te worden beperkt. Het artikel over het onderzoek van PCFruit en de Bodemkundige Dienst over irrigatie wordt verder ook bekritiseerd (achterhaalde data, neerslaghoeveelheden...). Verder wordt het artikel besproken over de berekeningsefficiëntie. In het laatste deel van het bezwaar worden de lacunes en onduidelijkheden opgesomd. Dit omvat dat er geen cumulerende effecten worden besproken en dat er een onderzoek dient te gebeuren naar de milieutechnische eenheid. Hiervoor wordt er verwezen naar een arrest van de Raad Voor Vergunningsbetwistingen van 11 januari 2024 waarbij grondwaterwinningen als één milieutechnische eenheid dienen te worden beschouwd. Er wordt verder aangehaald dat er een historiek van het bedrijf dient te worden ingevuld.

Evaluatie bezwaren

De gemeentelijke omgevingsambtenaar heeft het bezwaarschrift behandeld.

Het college van burgemeester en schepenen stemt in met deze behandeling en maakt ze zich eigen.

BIJGEVOLG BESLIST HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN IN DE ZITTING VAN 5 maart 2024 HET VOLGENDE:

Het college van burgemeester en schepenen weigert de vergunning op basis van de ingewonnen adviezen en de toetsing aan de omgeving.

U kunt, als betrokken publiek, een beroep instellen tegen deze beslissing. U maakt deel uit van het betrokken publiek als u als natuurlijke persoon, rechtspersoon, vereniging, organisatie of groep met rechtspersoonlijkheid gevolgen ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van of belanghebbende bent bij de besluitvorming over de afgifte van een omgevingsvergunning of de bijstelling van de vergunningsvoorwaarden.

Bezorg hiertoe een beroepschrift:

- Bij voorkeur digitaal via het omgevingsloket (www.omgevingsloket.be), of
- Per aangetekende brief of via afgifte tegen ontvangstbewijs aan: De deputatie van de provincie waarin deze beslissing gelegen is.

Volg hierbij de volgende aanwijzingen nauwgezet op. Als u dat niet doet zal de deputatie bijna zeker verplicht zijn om uw beroep onontvankelijk te verklaren.

Dien het beroep in binnen dertig dagen die ingaan op .Deze dag is niet inbegrepen. Bezorg gelijktijdig via het omgevingsloket, bij aangetekende brief of via afgifte tegen ontvangstbewijs een afschrift van uw beroepschrift aan:

- de vergunningsaanvrager. Het adres van de vergunningsaanvrager vindt u in de beslissing.
- het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Geetbets, Administratief Centrum De Molencouter, Dorpsstraat 7, 3450 Geetbets.

Vermeld in uw beroepschrift het volgende:

1. uw naam en adres en het feit dat u een beroep instelt als lid van het betrokken publiek;
2. de volgende referentie: (*OMV_2023158186*);
3. de redenen waarom u beroep aantekent;
4. een omschrijving van de gevolgen die u ondervindt of waarschijnlijk ondervindt van

deze beslissing of het belang dat u hebt bij de besluitvorming over de afgifte van de omgevingsvergunning.

5. of u gehoord wenst te worden.

Stort een dossiertaks van 100 euro op het rekeningnummer van de provincie met als referentie 'beroep omgevingsvergunning (OMV_2023158186)' en voeg het betalingsbewijs toe aan uw beroepschrift.

Tegen het besluit van de gemeenteraad over de aanleg, wijziging, verplaatsing of opheffing van een gemeenteweg kan in het kader van een schorsend administratief beroep tegen de vergunningsbeslissing een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering. Artikel 31/1 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning regelt deze beroepsmogelijkheid. Ingevolge het delegatiebesluit is de minister, bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, bevoegd voor dit 'wegenberoep'. Dit beroep kan niet digitaal worden ingesteld.

De teksten waarvan dit een bondige samenvatting is, vindt u in artikel 52 en volgende van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning en in het bijhorende besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015. U kunt, als betrokken publiek, een beroep instellen tegen deze beslissing.

Mededeling

Deze gegevens kunnen worden opgeslagen in een of meer bestanden. Die bestanden kunnen zich bevinden bij de gemeente, waar u de aanvraag hebt ingediend, bij de provincie, en ook bij de Vlaamse administratie, bevoegd voor de omgevingsvergunning. Ze worden gebruikt voor de behandeling van uw dossier. Ze kunnen ook gebruikt worden voor het opmaken van statistieken en voor wetenschappelijke doeleinden. U hebt het recht om uw gegevens in deze bestanden in te kijken en zo nodig de verbetering ervan aan te vragen.